

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	3
A SZERKESZTŐ ELŐSZAVA	15
1. BEVEZETÉS	17
2. A KATASZTRÓFA FOGALMA	27
3. A KATASZTRÓFÁK CSOPORTOSÍTÁSA	29
4. MAGYARORSZÁG VESZÉLYEZTETETTSÉGE, A TELEPÜLÉSEK VESZÉLYEZTETETTSÉGI BESOROLÁSA, VÉDELMI KÖVETELMÉNYEK	31
4.1. Magyarország veszélyeztetettsége, a hazánkban lehetséges katasztrófák és azok főbb jellemzői	31
4.1.1. A veszélyeztető hatások	31
4.1.2. A legfontosabb elemi csapások és természeti katasztrófák	32
4.1.2.1. Árvízi veszélyeztetettség	33
4.1.2.2. Belvízi veszélyeztetettség	33
4.1.2.3. Rendkívüli időjárás okozta veszélyeztetettség	33
4.1.2.4. Földtani veszélyforrások	34
4.2. A települések veszélyeztetettségi besorolásának szabályai	35
4.2.1. Települések árvízi kockázati besorolási módszere	36
4.2.2. Települések belvízi kockázati besorolási módszere	36
4.2.3. Települések villámárvízi kockázati besorolási módszere	37
4.3. Kockázati mátrix	37
4.4. Az egyes besorolási kategóriák részére meghatározott védelmi követelmények	39
5. KATASZTRÓFAVÉDELMI FELADATOK	41
5.1. A katasztrófa elleni védelem lényege, általános feladatai	41
5.2. A katasztrófavédelem tevékenységének megalapozása	42
5.2.1. Veszélyek azonosítása	42
5.2.2. Lehetséges következmények meghatározása	43
5.2.3. Települések katasztrófavédelmi besorolása	43
5.2.4. Veszélyelhárítás tervezése	44
5.3. A katasztrófavédelmi tevékenység időszaki és kapcsolódó feladatai	44
5.3.1. A megelőzés	45
5.3.2. A védekezés	45
5.3.3. A helyreállítás, újjáépítés	46
5.4. Védekezés irányításának megszervezése	47
6. A KATASZTRÓFAVÉDELEM JOGSZABÁLYI ALAPJAI	53
6.1. A katasztrófavédelem rendszerét és feladatait megalapozó jogszabály	53
6.1.1. A szabályozási koncepció	54
6.1.2. A Kat. tv. az alábbiak szerint rögzíti a katasztrófa és a katasztrófavédelem fogalmát	55

6.1.3. A Kat. tv. hatálya	55
6.2. Az Alaptörvény szerinti különleges jogrend	56
6.2.1. A rendkívüli állapot (Alaptörvény 49. cikk)	57
6.2.2. A szükségállapot (Alaptörvény 50. cikk)	57
6.2.3. A megelőző védelmi helyzet (Alaptörvény 51. cikk)	58
6.2.4. A váratlan támadás (Alaptörvény 52. cikk)	58
6.2.5. A veszélyhelyzet (Alaptörvény 53. cikk)	59
6.3. Katasztrófaveszély, veszélyhelyzet, rendkívüli intézkedések a Kat. tv. alapján	59
6.3.1. Katasztrófaveszély	59
6.3.2. Veszélyhelyzet	60
6.3.3. Rendkívüli intézkedések veszélyhelyzetben	60
6.3.4. Rendkívüli intézkedések a katasztrófa károsító hatása által érintett területen	61
6.3.5. Veszélyhelyzetre vonatkozó közös szabályok	62
6.4. Gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség a Kat. tv. alapján	63
6.5. További jogszabályok	64
7. A KATASZTRÓFÁK ELLENI VÉDEKEZÉS IRÁNYÍTÁSI RENDJE, SZERVEZETE	67
7.1. A katasztrófavédelem nemzetközi összefüggései	67
7.1.1. Európai Unió	67
7.1.2. Polgári Védelmi Akcióprogramok	67
7.1.3. Közösségi Polgári Védelmi Mechanizmus és uniós katasztrófa-segítségnyújtás	68
7.1.4. A hazai katasztrófavédelem működési elvei	68
7.1.5. A hazai katasztrófavédelmi reagáló képesség rendszere	69
7.1.6. A katasztrófavédelem meghatározó tényezői	70
7.1.7. A katasztrófavédelem szervezete	70
7.1.8. A katasztrófavédelem irányításának központi szervei	70
7.1.9. A Katasztrófavédelmi Koordinációs Kormánybizottság	71
7.1.10. A hivatásos katasztrófavédelem szerv központi szerve	71
7.1.11. Megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok	71
7.1.12. Katasztrófavédelemben résztvevő szervek és szervezetek	72
8. A KATASZTRÓFAVÉDELEM NEMZETKÖZI ÖSSZEFÜGGÉSEI	73
8.1. Multilaterális nemzetközi kapcsolatok	73
8.1.1. Európai Unió	73
8.1.1.1. Történeti áttekintés	73
8.1.1.2. Polgári védelem (Civil Protection) fogalma az EU-ban	76
8.1.1.3. Jogi alapvetés	77
8.1.1.4. Intézményi háttér	80
8.1.1.5. A Polgári Védelmi Pénzügyi Eszköz	81
8.1.1.6. Közösségi Polgári Védelmi Mechanizmus és a nemzetközi katasztrófa-segítségnyújtás uniós rendszere	82
8.1.1.7. A 2011. évi magyar uniós elnökség tapasztalatai	85
8.1.1.8. Egyes veszélyhelyzet típusokra adandó uniós válaszok	87
8.1.1.9. Egyéb közösségi eszközök	91
8.1.2. ENSZ	93
8.1.2.1. A nemzetközi katasztrófa-segítségnyújtás az ENSZ rendszerében – OCHA	93

Katasztrófaigazgatás és tűzvédelem

8.1.2.2. A „katasztrófa-csökkentés” koncepciója – ISDR	95
8.1.2.3. Egyéb ENSZ szakosított szervek tevékenysége	97
8.1.3. NATO	97
8.1.3.1. A Polgári Veszélyhelyzeti Tervezés rendszere – CEP	97
8.1.3.2. A NATO katasztrófa-segítségnyújtási rendszere	99
8.1.3.3. A CEP magyar vonatkozásai	99
8.2. Regionális és bilaterális együttműködések	99
8.2.1. Regionális szervezetek	99
8.2.1.1. Visegrádi Négyek (V4)	99
8.2.1.2. Regionális Együttműködési Tanács	100
8.2.2. Hazánk kétoldalú katasztrófavédelmi kapcsolatai	101
8.3. A nem kormányzati szervezetek tevékenysége	101
8.3.1. A humanitárius és karitatív szervezetek	102
8.3.2. Kutató - Mentő (SAR) Csapatok	102
9. A KATASZTRÓFAIGAZGATÁS NÉHÁNY GYAKORLATI SZAKMAI FELADATA	105
10. IPARBIZTONSÁG	109
10.1. Ipari katasztrófák	109
10.2. Seveso irányelvek	109
10.3. Az ipari balesetek országhatáron túli hatásairól szóló Helsinki Egyezmény	111
10.4. A Seveso irányelv magyarországi végrehajtása	111
10.4.1. A hatályos ipari baleset-megelőzési szabályozás főbb elemei	112
10.4.1.1. Küszöbös veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek és küszöbérték alatti üzemek	112
10.4.1.2. Biztonsági dokumentáció-készítési kötelezettség, súlyos káresemény elhárítási terv ..	112
10.4.1.3. Engedélyezési eljárás	114
10.4.1.4. Szankciók	114
10.4.1.5. Ellenőrzés	115
10.4.1.6. Belső és külső védelmi tervek	116
10.4.1.7. Településrendezési tervezés	117
10.4.1.8. Nyilvánosság biztosítás és lakossági tájékoztatás	118
10.5. Hatékonyabb iparbiztonság kialakítása	119
11. POLGÁRI VÉDELMI IGAZGATÁS	121
11.1. A polgári védelem szerepének erősítése, a polgári védelmi szervezetek alkalmazásának fejlesztése érdekében 2011-ben elvégzett jogszabály alkotás indokai, főbb céljai	121
11.1.1. A NATO polgári veszélyhelyzeti tervezéssel és az európai uniós polgári védelmi mechanizmussal összefüggő hazai szabályozás kialakítása	121
11.1.2. A polgári védelmi szervezetek fejlesztése	121
11.1.3. A katasztrófák és a fegyveres összeütközés esetén végzett polgári védelmi tevékenység jogszabályi hátterének, feladatainak pontos elkülönítése, meghatározása	122
11.2. A polgári védelemmel kapcsolatos alapvető fogalmak	122
11.3. A polgári védelmi kötelezettség	123
11.3.1. A polgári védelmi kötelezettség alóli mentesség	123
11.3.2. A polgári védelmi kötelezettségét munkaköre ellátásával, közmegbízatása gyakorlásával teljesíti	123

11.3.3. Az adatszolgáltatási, bejelentési, és megjelenési kötelezettség	124
11.3.4. A polgári védelmi szolgálat	124
11.3.5. Az ideiglenes polgári védelmi szolgálat	125
11.3.6. A polgári védelmi szolgálat elrendelése	125
11.4. A polgári védelmi szervezetek	126
11.4.1. A polgári védelmi szervezetek létrehozásának alapelvei	126
11.4.2. A polgári védelmi szervezetek egységeinek megalakítása	127
11.4.3. A polgári védelmi szervezetek felkészítése	128
11.4.3.1. A polgári védelmi szervezetek elméleti felkészítése	128
11.4.3.2. A polgári védelmi szervezetek gyakorlati felkészítése	129
11.4.3.3. A munkahelyi polgári védelmi szervezet gyakorlataira vonatkozó eltérő szabályok	129
11.4.4. A polgári védelmi szervezetek alkalmazása	130
11.4.5. A polgári védelmi szervezetbe beosztottak költségtérítése	131
11.4.6. A polgári védelmi szervezetek tagjai igazolványának leírása	131
11.5. A polgári védelem katasztrófavédelmi feladatai	133
11.6. A fegyveres összeütközések időszakában végrehajtandó polgári védelmi feladatok	133
11.6.1. A fegyveres összeütközések időszakában végrehajtandó polgári védelmi feladatokra történő felkészítés	134
11.7. Vezetők és vezető szervek feladatai a polgári védelmi igazgatás rendszerében	135
11.7.1. A kormány	135
11.7.2. A honvédelemért felelős miniszter	135
11.7.3. A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter	135
11.7.4. A megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke	135
11.7.5. A helyi védelmi bizottság elnöke	136
11.7.6. A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve	137
11.7.7. A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője	138
11.7.8. A hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve	138
11.7.9. A hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetője	139
11.7.10. A közbiztonsági referens	139
11.7.11. A hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerve	139
11.7.12. A gazdálkodó szervezet vezetője	140
11.7.13. A polgári védelmi szervezet elöljárója	140
12. A MINŐSÉG KOCKÁZATA	141
12.1. Bevezetés	141
12.1.1. A kérdés verbális feltevése	142
12.1.2. A válasz egzisztenciái	142
12.1.2.1. Elvi és gyakorlati	142
12.1.2.2. Elméleti és kísérleti	143
12.1.3. Bizonytalanság	144
12.1.3.1. Cáfolhatóság	144
12.1.3.2. Tudományosság	145
12.1.3.3. A szükségszerű bizonytalanság	145
12.1.4. Véletlen	145
12.1.5. Okság	146
12.1.5.1. „Igazi” ok	146

12.1.5.2. Okok és jogok	146
12.1.5.3. Vitális és esszenciális	146
12.1.6. Dolgok és tények	147
12.1.7. Tudás és értesültség	147
12.1.7.1. A fenyegetettség esetei	147
12.1.7.2. A Súlyosság, mint állapotfüggvény	148
12.1.8. Jelölések és formalizálás	149
12.2. Kockázati mátrix	150
12.2.1. A kockázati mátrix általános fogalma	150
12.2.2. A kategóriahatárok megválasztása	151
12.2.3. A kockázat számszerűsítésének problémái	152
12.2.4. Katasztrófa versus tömegjelenség	153
12.3. A kockázati mátrix logikai értelmezése	153
12.3.1. A verbális megfogalmazás	153
12.3.2. A formális megfogalmazás lépései	154
12.3.2.1. Előkészületek	154
12.3.2.2. A kockázati mátrix szimbolikus olvasata	155
12.3.3. A kockázat explikációs egyenletei	155
12.3.4. Az explikációs egyenletrendszer matematikai alakja	155
12.3.5. A kockázat kiértékelése	156
12.4. A hibafa logikai elemzése és alkalmazása	157
12.4.1. A téma körülhatárolása és fogalomrendszere	157
12.4.1.1. Nemkívánatos esemény, nemvalószínű esemény	157
12.4.1.2. Hibafa	158
12.4.1.3. Önazonosság	158
12.4.1.4. Főesemény, csúcsesemény	158
12.4.1.5. Explikáció, explikátum, explikáns	159
12.4.1.6. Kiváltás, háritás	160
12.4.1.7. Iteráció	160
12.4.1.8. Primitív események	160
12.4.1.9. Szaknyilatkozat, rendszámok	160
12.4.1.10. Konjunktív és diszjunktív normálforma	161
12.4.1.11. Erős és gyenge pontok	161
12.4.1.12. Quorum-függvény	161
12.4.1.13. Kockázati rendszerek explikátumának döntésképesége	162
12.4.2. A tűzkockázat példája	162
12.4.3. A kockázati osztályok kritikus pontjai	164
12.4.3.1. A gyenge és erős pontok intuitív megközelítése	164
12.4.3.2. A kritikus pontok szemléleti háttere és alkalmazásának korlátai	165
12.5. A kockázati rendszer állapota	166
12.5.1. Az explikátum interpretációja	166
12.5.1.1. Állapothatározók és primexplikánsok	166
12.5.1.2. Primesemények és állapotok	167
12.5.1.3. Makroállapotok és mikroállapotok	167
12.5.2. Állapotminősítés és állapotváltoztatás	168
12.5.2.1. Minőség és megbízhatóság	168

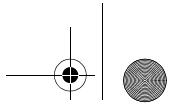
12.5.2.2. Az ISO 9001:2001 minőségbiztosítási szabvány	169
12.5.2.3. A katasztrófavédelmi intézmény minőségi követelményei	170
12.5.3. Szaknyilatkozat és minősítés	171
12.5.3.1. A minősítendő kockázati rendszer	172
12.5.3.2. Az ISO Interpretációs tábla	173
12.5.3.3. Az interpretációs tábla alkalmazása a kockázatkezelésben	175
12.5.4. A minőség kockázatkezelése	176
12.5.4.1. Az ISO-KV kapcsolat	176
12.5.4.2. Az ISO működése	176
13. TŰZVÉDELMI IGAZGATÁS	179
13.1. A tűz elleni védekezés tartalma, fő részei	179
13.1.1. A tűzesetek megelőzése	179
13.1.2. A keletkezett tüzek eloltása	179
13.1.3. A tűzvizsgálat	179
13.1.4. A tűzvédelem feltételeinek biztosítása	180
13.2. A tűz elleni védekezés szabályozási rendszere	180
13.2.1. A tűzvédelmi szabályok fajtái, formái	180
13.2.2. Az egyes szabályozási módok jellemzői	181
13.3. A tűzvédelmi feladatok végrehajtására kötelezettek köre és kötelezettségeik	182
13.3.1. Állami feladatok a tűzvédelem területén	183
13.3.1.1. A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter (BM) tűz elleni védekezéssel és a tűzoltósággal kapcsolatos feladatai	183
13.3.1.2. A hivatásos katasztrófavédelmi szervek tűzvédelemmel és a tűzoltósággal kapcsolatos tevékenysége és feladatai	183
13.3.2. A települési önkormányzatok tűzvédelemmel és műszaki mentéssel kapcsolatos feladatai	183
13.3.3. A gazdálkodó szervek tűzvédelmi feladatai	184
13.3.4. A magánszemélyek tűzvédelemmel és műszaki mentéssel kapcsolatos feladatai	184
13.4. A tűzoltóság szervei, a tűzoltóságok irányítása és felügyelete	185
13.4.1. A tűzoltóság szervei	185
13.4.2. A tűzoltóság szervezeti és irányítási rendszere	186
13.4.2.1. A belügyminiszter	186
13.4.2.2. A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője (BM OKF főigazgatója) irányítási jogköre	186
13.4.2.3. A tűzoltóság és a hivatásos katasztrófavédelmi szervezeti rendszer kapcsolata	187
13.4.3. A hivatásos tűzoltó-parancsnokságok szervei jogállása	187
13.4.4. Az önkormányzati tűzoltóságok felépítése, feladatai	188
13.4.4.1. Az önkormányzati tűzoltóság fő ismérvei	188
13.4.4.2. Az önkormányzati tűzoltóság tagjai	188
13.4.4.3. Az önkormányzati tűzoltó-parancsnokság vonulási területe	190
13.4.4.4. Az önkormányzati tűzoltó-parancsnokság működése és működési feltételei	190
13.4.4.5. Az önkormányzati tűzoltó-parancsnokság szervezete	190
13.4.4.6. Az önkormányzati tűzoltó-parancsnokság irányítása és felügyelete	191
13.4.4.7. Az önkormányzati tűzoltó-parancsnokságok együttműködési megállapodásának rendje	191

13.5. A létesítményi tűzoltóságok szervezése, szervezete és feladatai	192
13.5.1. A létesítményi tűzoltóság szervezése és létrehozása	192
13.5.1.1. A létesítményi tűzoltóság fogalma	192
13.5.1.2. Létrehozásának alapkövetelményei	192
13.5.1.3. A létesítményi tűzoltóság közös létrehozása	193
13.5.1.4. A létesítményi tűzoltóság megállapodási lehetőségei	193
13.5.2. A létesítményi tűzoltóság működéséhez szükséges létszám, tűzoltó technikai eszköz és anyag mennyisége	193
13.5.2.1. A tényleges létszámról, eszközökre és anyagokra vonatkozó hatósági döntés	193
13.5.2.2. A létesítményi tűzoltóság erő- eszköz állományával kapcsolatos követelmények	193
13.5.3. A létesítményi tűzoltóság legkisebb készenléti létszámának meghatározása	194
13.5.4. A főfoglalkozású létesítményi tűzoltóság létrehozási kötelezettség	195
13.5.5. Felmentési lehetőségek a létesítményi tűzoltóság létrehozása alól	195
13.5.6. Kivételek, illetve a létesítményi tűzoltóság önként történő létrehozása és fenntartása	195
13.5.7. A létesítményi tűzoltóság feladatai	196
13.5.8. A létesítményi tűzoltóság szervezete, irányítása, szakmai felügyelete	196
13.5.8.1. A létesítményi tűzoltóság szervezete	196
13.5.8.2. A létesítményi tűzoltóság irányítása és szakmai felügyelete	197
13.5.9. A létesítményi tűzoltóság tagjai	197
13.5.10. A létesítményi tűzoltóság működése	197
13.6. Az önkéntes tűzoltó egyesületek	198
13.6.1. Az önkéntes tűzoltó egyesület szaktevékenysége (közreműködő tevékenysége)	199
13.6.2. Az önkéntes tűzoltó egyesület tagjai	200
13.6.3. Együttműködési megállapodás a szaktevékenység végzésére	200
13.6.4. Az önkéntes tűzoltó egyesületi mozgalom fejlesztése	200
13.7. A létesítmények tűzvédelmének megszervezése	200
13.7.1. A tűz elleni védekezés helye, szerepe a gazdálkodó szervezetek tevékenységében	200
13.7.2. Az üzemeltető, tulajdonos alapvető tűzvédelmi kötelezettségei	201
13.7.2.1. A gazdálkodó tevékenységet folytatók tűzvédelemmel és műszaki mentéssel kapcsolatos feladatai	201
13.7.2.2. A gazdálkodó szervezetek vezetőinek tűzvédelmi felelőssége	203
13.7.3. A gazdálkodó szervek tűzvédelmi szervezete	203
13.7.3.1. A tűzvédelmi szervezet-létrehozási kötelezettség	204
13.7.3.2. A tűzvédelmi szervezet elemei és feladataik	204
13.7.3.2.1. A tűzvédelmi szakember	204
13.7.3.2.2. A létesítményi tűzoltóság	206
13.7.3.2.3. A tűzvédelmi megbízottak	206
13.7.3.2.4. A tűzvédelmi bizottság, tűzvédelmi műszaki tanács	207
13.7.3.2.5. Veszélyelhárító szervezet	208
13.7.3.2.6. A tűzvédelmi ügyelet	208
13.7.3.3. A tűzvédelmi szolgáltató működése a gazdálkodó szervnél	208
13.7.3.4. A tűzvédelmi szervezet finanszírozása	208
13.7.3.5. Az üzemi tűzvédelmi feladatok tervezése	209
13.7.4. A tűzvédelmi szabályzat lényege, készítése	210
13.7.4.1. A tűzvédelmi szabályzat jogalapja és hatálya	210
13.7.4.1.1. A tűzvédelmi szabályzat jogalapja	210

13.7.4.1.2. A tűzvédelmi szabályzat hatálya	211
13.7.4.1.3. A tűzvédelmi szabályzat érvényesítése	211
13.7.5. A tűzvédelmi szabályzat tartalmi követelményei, szerkezete	212
13.7.5.1. A tűzvédelmi szabályzat tartalma	212
13.7.5.2. A tűzvédelmi szabályzat szerkesztése	213
13.7.6. A Tűzvédelmi Szabályzat készítésének módszere	214
13.7.6.1. A tűzvédelmi szabályzat készítése	214
13.7.6.2. A tűzvédelmi szabályzat naprakészen tartása és kezelése	215
13.8. A tűzriadó terv lényege és készítése	216
13.8.1. A tűzriadó terv készítésének esetei	216
13.8.2. A tűzriadó terv tartalmi követelményei	216
13.8.2.1. A tűzjelzés módjának tervezése	217
13.8.2.2. A tűzoltóság és a létesítményben tartózkodók riasztása	217
13.8.2.3. Az intézkedésre jogosult vezetők riasztása.....	218
13.8.2.4. A létesítmény elhagyásának módja	218
13.8.2.5. Tűz esetén a munkavállalók szükséges tennivalói	218
13.8.2.6. A főbb veszélyforrások és a védekezés szabályai	220
13.8.2.7. A létesítmény helyszínrajza és a rajta ábrázolt információk	220
13.8.2.8. Speciális tűzriadó tervezési és szervezési szempontok	221
13.8.3. A tűzriadó terv kezelése és gyakorlása	222
13.9. A tűzvédelmi oktatás, a tűzvédelmi szakvizsga és a tűzvédelmi tájékoztatás	222
13.9.1. A társadalom tagjainak tűzvédelmi nevelése	222
13.9.1.1. Az ifjúság tűzvédelmi nevelése	223
13.9.1.2. A magánszemélyek tűzvédelmi ismereteinek megteremtése	223
13.9.2. A munkavállalók tűzvédelmi oktatása	223
13.9.2.1. A munkáltató tűzvédelmi oktatási kötelezettségei	223
13.9.2.2. A munkába lépést megelőző tűzvédelmi oktatás.....	224
13.9.2.3. A munkavállalók ismétlődő tűzvédelmi oktatása, továbbképzése.....	224
13.9.2.4. A soron kívüli tűzvédelmi oktatások.....	225
13.9.3. A külön meghatározott foglalkozási ágakban foglalkoztatottak tűzvédelmi szakvizsgarendszere	225
13.9.3.1. A tűzvédelmi szakvizsga lényege	225
13.9.3.2. A tűzvédelmi szakvizsgára kötelezett foglalkozási ágak és munkakörök	225
13.9.3.3. A tűzvédelmi szakvizsgarendszer szereplői	226
13.9.3.3.1. A szakvizsga szolgáltatás ügyekben eljáró és a szolgáltatások felügyeletét ellátó tűzvédelmi hatóságok.....	226
13.9.3.3.2. Az oktatásszervezők.....	227
13.9.3.3.3. A tűzvédelmi szakvizsgáztatók (vizsgáztató személyek)	227
13.9.3.3.4. A tűzvédelmi szakvizsgára kötelezett személy	227
13.9.3.4. A munkáltatók tűzvédelmi szakvizsgával kapcsolatos feladatai	228
13.9.4. A szakvizsga megszervezése és lefolytatása	228
13.9.4.1. A tűzvédelmi szakvizsga bizonyítvány	228
13.9.4.2. A tűzvédelmi szakvizsga dokumentálása	229
13.9.5. A tűzvédelmi szervezetek tagjainak képzési formái	229
13.9.5.1. A gazdálkodó szervezeteknél a tűzvédelmi szakágazatban foglalkoztatottak és tűzvédelmi szolgáltatást végzők képesítési követelményei	229

13.9.5.2. A tűzvédelmi megbízottak és a tűzvédelmi szervezet más tagjainak tűzvédelmi szakmai felkészítése, továbbképzése	230
13.9.6. A tűzoltóságok tagjainak képzési formái	230
13.9.6.1. A tűzvédelmi és katasztrófavédelmi képzés rendszere	230
13.9.7. A tűzvédelmi tájékoztatás, felvilágosítás, propaganda	231
13.10. A gazdálkodó szervek tűzvédelmi viszonyainak ellenőrzése	232
13.10.1. A gazdálkodó szervek belső tűzvédelmi ellenőrzése	232
13.10.2. A gazdálkodó szerv felkészülése a tűzvédelmi hatósági ellenőrzésre	233
13.11. A tűzvédelmi hatósági, szakhatósági és szakértői tevékenység	234
13.11.1. A tűzvédelmi hatóságok hatásköre és illetékessége	234
13.11.1.1. A jogorvoslati fórumok szabályozása	234
13.11.2. Az elsőfokú tűzvédelmi hatósági jogkörök	234
13.11.2.1. A katasztrófavédelmi kirendeltségek hatósági hatáskörei	234
13.11.2.2. A katasztrófavédelmi igazgatóságok tűzvédelmi hatósági hatáskörei	235
13.11.2.3. A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság tűzvédelmi hatósági hatásköre	236
13.11.3. A tűzvédelmi szakhatóság feladatai, a szakhatósági jogállás jellemzése	237
13.11.3.1. A szakhatósági jogállás főbb jellemzői	237
13.11.3.2. A tűzvédelmi szakhatósági jogkörök	238
13.11.3.3. A szakhatóság eljárási cselekményei	238
13.11.4. A tűzvédelmi dokumentáció-készítési kötelezettség	239
13.11.5. A tűzvédelem szankciórendszere	239
13.11.5.1. A közigazgatási szankciók és különleges intézkedések	239
13.11.5.2. Szabálysértési szankció	240
13.11.5.3. A büntetőjogi szankciók alkalmazása a tűzokozással kapcsolatban	240
13.11.5.4. A munkajogi és polgári jogi szankciók	240
13.11.5.5. A tűzvédelmi bírság lényege	241
13.11.6. A tűzvédelmi hatósági ellenőrzés	241
13.11.6.1. A hatósági ellenőrzés szabályozása	241
13.11.6.2. A létesítmények tűzvédelmi hatósági ellenőrzése	242
13.11.6.2.1. A létesítmények tűzvédelmi hatósági ellenőrzésére vonatkozó hatáskör és illetékesség	242
13.11.6.2.2. A tűzvédelmi hatósági ellenőrzés tervezése	242
13.11.6.2.3. A létesítmények kimutatásba vétele	243
13.11.6.2.4. Az ellenőrzési tervek	244
13.11.6.3. Az ellenőrzést végző személyek felkészülése a hatósági ellenőrzésre	245
13.11.6.4. Értesítés a tűzvédelmi ellenőrzés megtartásáról	245
13.11.7. Az ellenőrzés megkezdése és megtartása	246
13.11.7.1. A tűzvédelmi ellenőrzés akadályozásának jogkövetkezményei	246
13.11.7.2. A tűzvédelmi ellenőrzés lefolytatása	247
13.11.7.2.1. A tűzvédelmi iratok vizsgálata	247
13.11.7.2.2. A helyszíni bejárás megtartása	247
13.11.7.2.3. Az ellenőrzés tapasztalatainak értékelése	248
13.11.7.2.4. Az ellenőrzés tapasztalatainak dokumentálása	248
13.11.7.3. A tűzvédelmi hatóság ellenőrzést követő intézkedései	249
13.11.8. A tűzvizsgálati eljárás lefolytatása	249
13.11.9. A tűzoltás vezető intézkedési jogkörei a tűzoltás/műszaki mentés helyszínén	252

13.11.10. A tűzvédelmi szakértői tevékenység	253
13.11.10.1. A tűzvédelmi szakértői jogosultság	253
13.11.10.2. A szervi szakértői, illetve szakvéleményezési tevékenység tűzvédelmi ügyekben	254
13.11.11. A tűzvédelmi megfelelőségi tanúsítvány	254
13.11.11.1. A tűzvédelmi termékek alkalmazása	254
13.11.11.2. A tűzvédelmi megfelelőség bizonyítási kötelezettség, illetve a megfelelőségi vizsgálat szükségessége	254
13.11.11.3. A tűzvédelmi megfelelőségi tanúsítvány és a beszerzésére vonatkozó követelmények	255
13.12. A tűz megelőzés műszaki és magatartási normái	256
13.12.1. A tűzveszélyességi osztályba sorolás	256
13.12.1.1. Az anyagok tűzveszélyességi osztályba sorolása	257
13.12.1.2. A terek tűzveszélyességi besorolásának szabályai	258
13.12.1.2.1. A terek tűzveszélyességi osztályba sorolásának szabályai az ott folyó tevékenység és az OTSZ-ben meghatározott rendeltetés alapján	259
13.12.1.2.2. A terek besorolásának szabályai és módszerei a területegységek alapján	260
13.12.2. A helyiségek és tűzszakaszok tűzterhelése	260
13.12.3. Az építmények tűzvédelme	261
13.12.4. Az építmények létesítés biztonsági követelményei	262
13.12.4.1. Alapelvek	262
13.12.4.2. Az építmények tűzvédelmi tervezése	263
13.12.5. Az épületek elhelyezésének tűzvédelmi szabályai	263
13.12.6. Az épületek építésének tűzvédelmi szabályai	264
13.12.6.1. Az építőanyagok tűzvédelmi osztályai	264
13.12.6.2. Az épületszerkezetek tűzvédelmi jellemzői	265
13.12.6.3. Az építmények tűzállósági fokozat követelményei	266
13.12.7. Az építmények tűzszakaszolása, a tűzszakaszok megengedett területe	267
13.12.8. A kiürítés, menekülés biztosítása az építményekből	267
13.12.8.1. A kiürítési időtartamának számításos ellenőrzése	268
13.12.8.2. A kiürítési útvonalak kialakítására és jelölésére vonatkozó műszaki követelmények	268
13.12.8.2.1. A menekülési utakban elhelyezkedő nyílászáró szerkezetek követelményei	268
13.12.8.2.2. A menekülési utak megvilágítása és jelölése	268
13.12.8.2.3. A mozgásukban és cselekvőképességükben korlátozott személyek (menekülésének) mentésének biztosítása	269
13.12.9. A hő- és füst elleni védelem az építményekben	269
13.12.10. A hasadó, hasadó-nyíló felület biztosítása	270
13.12.11. Épületgépészet létesítés-biztonsági követelmények	270
13.12.11.1. A felvonók követelményei	270
13.12.11.2. A szellőző berendezések	270
13.12.11.3. A villamos berendezések és világítások követelményei	271
13.12.11.4. A villám és sztatikus feltöltődés elleni védelem	271
13.12.12. A tűzoltóság beavatkozását biztosító követelmények	271
13.12.12.1. Az építmények, szabadterek megközelítése	271
13.12.12.2. A tűzoltáshoz szükséges oltóanyag	271
13.12.12.3. A tűzoltósági kulcsszéf	272

13.12.12.4. A tűzoltósági beavatkozási központ.....	272
13.12.12.5. Tűzoltósági rádióerősítő	272
13.12.13. A beépített tűzvédelmi berendezések	272
13.13. A használatra vonatkozó tűzvédelmi szabályok	272
13.13.1. A használatra vonatkozó általános tűzvédelmi szabályok	273
13.13.2. A tűzveszélyes tevékenység	273
13.13.3. A dohányzás szabályai	274
13.13.4. A szállítás és vontatás tűzvédelmi szabályai	274
13.13.5. A raktározás és tárolás tűzvédelmi szabályai	274
13.13.6. A tűzoltási út, terület és egyéb utak használata	275
13.13.7. A kémények, füstcsatornák használata	275
13.13.8. Az épületgépészeti és tűzvédelmi berendezések használati követelményei	276
13.13.8.1. A tüzelő-, fűtőberendezések használata.....	276
13.13.8.2. A szellőztetés tűzvédelmi használati követelményei	276
13.13.8.3. A hő- és füstelvezető rendszer használata	276
13.13.8.4. A csatornahálózat tűzvédelme	277
13.13.8.5. A gépi berendezések használata	277
13.13.8.6. A villamos berendezések időszakos felülvizsgálata	277
13.13.8.7. A villám és sztatikus feltöltődés elleni védelem időszakos felülvizsgálata	278
13.13.8.8. A tűzoltó készülékek, felszerelések készenlében tartása	278
13.13.9. A járművek tűzvédelme	279
13.13.10. A lakó- és szállásépületek használata	280
13.13.11. A közösségi létesítmények, kiállítás, vásár.....	280
13.13.12. A szabadtéri rendezvények tűzvédelmi biztonsága.....	281
13.13.13. A mezőgazdaság tűzvédelme	281

Felhasznált irodalom	283
-----------------------------------	------------

